

Onderwerp Inventarisatie en acties menstruatiearmoede

Steller D.E. van Duin

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 51 67 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 246149-2021

Datum 4 nov. 2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Eerder hebben wij u toegezegd om bij u terug te komen op het onderwerp menstruatiearmoede. In deze brief leest u wat onze bevindingen zijn en hoe we met dit onderwerp aan de slag willen.

Het onderwerp menstruatiearmoede heeft niet alleen een puur financiële kant. Als iemand vanwege geldgebrek geen passende menstruatieproducten kan kopen en dit niet ter sprake brengt, speelt armoedeschaamte een rol, maar net zo goed schaamte rondom het onderwerp menstruatie in het algemeen. Dat deze schaamte er is blijkt uit verschillende nationale en internationale onderzoeken, bijvoorbeeld door [Plan International](#) (2019). Bij onze inventarisatie hebben we ook naar deze kant van het onderwerp gekeken, hoewel de focus heeft gelegen op menstruatiearmoede.

Rol overheid

Internationaal

Hoewel alle vrouwen en meisjes ongeacht hun financiële situatie toegang zouden moeten hebben tot passende menstruatieproducten, zou er een aanzienlijk last op individuele gemeenten komen te liggen als zij dit probleem zelf moesten oplossen voor hun inwoners. De kosten van brede, gratis verstrekking zijn aanzienlijk, zoals blijkt uit de ingezette pilots en beleidsplannen van o.a. Schotland en Nieuw-Zeeland. De exacte kosten daar hangen af van de afname van de producten en van de organisatie rond de aanlevering aan instanties en scholen. We volgen met belangstelling de internationale ontwikkelingen.

Nationaal

Dit onderwerp staat momenteel op veel agenda's en wordt vanuit allerlei kanten ook landelijk geadresseerd. Een lobby vanuit VNG of andere kanalen zullen we van harte ondersteunen. Mochten er hieromtrent ontwikkelingen zijn, informeren we u hier uiteraard over.

Gemeentelijk

We hebben meerdere mogelijkheden bekeken.

Voedselbank, kledingbanken en opvangvoorzieningen

We hebben nagevraagd in hoeverre menstruatieproducten beschikbaar zijn voor mensen die door armoede of andere problematiek aangewezen zijn op bijvoorbeeld de voedsel- of kledingbank of in een vorm van opvang verblijven.

De Voedselbank krijgt regelmatig menstruatieproducten gedoneerd en geeft aan geen direct probleem te hebben. Gebruikers van kledingbank MAXIMA kunnen daarvan gebruik maken. Kledingbank De Zeecontainer (die zich ook richt op mensen die net boven de inkomensgrens van de Voedselbank zitten) heeft in het voorjaar 'Elke dag begint met een glimlach!' opgezet, een doneeractie voor verzorgingsproducten waaronder menstruatieproducten. De gemeente heeft ondersteund bij de communicatie, onder meer via [Omarm Groningen](#), wat het aangewezen platform lijkt voor de ondersteuning bij dergelijke acties. Bij de nachtopvang en in de vrouwenopvang is menstruatiemateriaal aanwezig daar waar vrouwen dit niet zelf hebben.

Stadjerspas

Omdat het algemeen gangbare verzorgingsproducten betreft, ligt een korting op maandverband, tampons en menstruatiecups via de Stadjerspas niet voor de hand. Als de gemeente kortingen gaat verstrekken op basis van inkomen op deze producten, kan dit als inkomenspolitiek worden aangemerkt. Gemeentepassen zijn nu eenmaal niet bedoeld voor de dagelijkse boodschappen.

Onderwijs

Onderwijs biedt veel kansen op een toekomst zonder armoede. Voorkomen moet worden dat meisjes vanwege verzuim of schaamte niet optimaal kunnen deelnemen aan onderwijs en het schoolleven. We hebben navraag gedaan over hoe op onze scholen wordt omgegaan met het onderwerp menstruatie(armoede). Ook geven zij aan dat tegenwoordig meisjes door verschillende oorzaken eerder menstrueren, bijvoorbeeld al vanaf 10 jaar.

Dit onderwerp is behalve door uw gemeenteraad ook door wijkbewoners aan de orde gesteld en opgepakt. Zo start op 4 november in Beijum een burgerinitiatief rond de verstrekking van menstruatieproducten. Op alle basisscholen in Beijum wordt binnenkort in de meisjeswc's een kastje geplaatst, waarin menstruatieproducten beschikbaar zijn. Zo kunnen jonge

meisjes die al ongesteld zijn laagdrempelig en zonder schaamte pakken wat zij nodig hebben.

WIJ Groningen ondersteunt met raad en daad en de gemeente draagt financieel bij. De initiatiefneemster wil bekijken of er ook in omringende wijken basisscholen mee willen doen aan dit initiatief. Hierbij wil ze ook middelbare scholen in (de omgeving van) Beijum betrekken.

Daarnaast hebben we aan brugfunctionarissen gevraagd wat hun ervaringen zijn. Zij herkennen zowel menstruatiearmoede als het taboe op het onderwerp menstruatie. Momenteel heeft een aantal scholen op aanvraag menstruatieproducten beschikbaar als een meisje deze niet bij zich heeft. Bovendien zijn sommige scholen bekend met het [Armoedefonds](#), dat onder meer inzet op het onderwerp menstruatiearmoede.

Basisscholen en scholen in het voortgezet onderwijs en het MBO kunnen meedoen met het landelijke programma [Gezonde School](#). Een van de thema's die scholen kunnen kiezen is 'Relaties en seksualiteit'. Naast thema's als verliefdheid, grenzen, seksuele diversiteit en genderdiversiteit is hierbinnen ook ruimte voor het onderwerp lichamelijke seksuele ontwikkeling. Zo wordt binnen het lespakket 'Lang Leve de Liefde' aandacht gegeven aan menstruatie, waarmee het taboe op dit onderwerp kan worden verkleind. Wel is het zo dat elke school zelf een invalshoek en bijbehorende lespakketten kan kiezen, afhankelijk van wat er leeft onder leerlingen en in de wijk. Soms vragen scholen ondersteuning van de GGD, maar sommige scholen maken buiten de Gezonde School om een eigen lesprogramma.

Menstruatiecup

U vroeg of verstrekking van de menstruatiecup een goede optie zou kunnen zijn, bijvoorbeeld vanuit de Stadjespas in samenwerking met commerciële partijen. We hebben dit met de GGD bekeken. Voor sommige vrouwen is de cup zeer waardevol, maar je moet er wel gemotiveerd voor zijn. Het goed inbrengen vraagt om oefening. Daarnaast zijn er verschillende soorten cups, afhankelijk van de persoonlijke behoefte. De keuze voor het gebruik van een menstruatiecup zou naar onze mening daarom niet ingegeven moeten worden door armoede.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.